

Sociologie

historický přehled

I

„otcové zakladatelé“

August Comte (1798 - 1857)

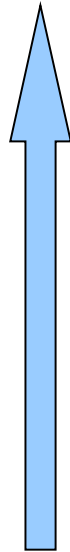

August Comte (1798 - 1857)

- francouzský filosof
- vliv: osvícenství, Franc. revoluce, úspěchy přírodních věd
- název *sociologie* (pův. *sociální fyzika*)
- dílo: *Cours de la Philosophie positive* (1830-42)
- soc. statika a dynamika
- vývoj společnosti = vývoj myšlení (stadium *teologické, metafyzické, pozitivní*)
- společenský řád obnoven intelektuální změnou (ne: revolucí)

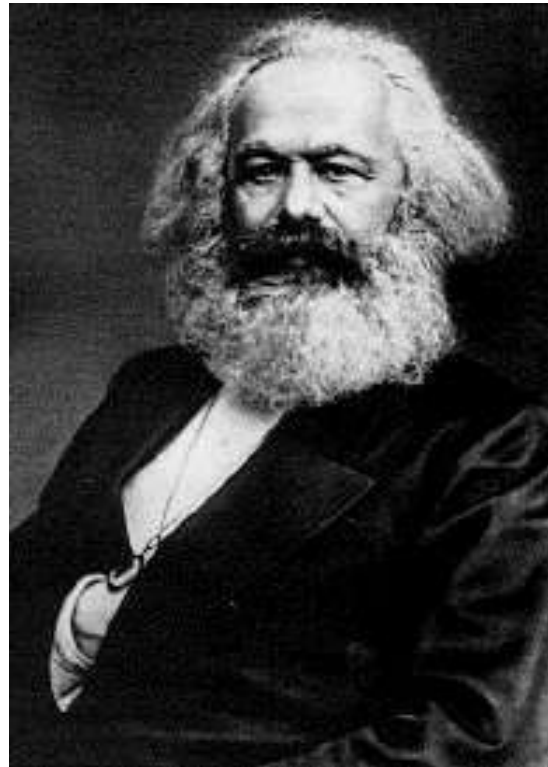
August Comte (1798 - 1857) – hierarchie věd

1. sociologie
2. biologie
3. chemie
4. fyzika
5. astronomie
6. matematika

- ↑ komplexnost jevů
- ↓ obecnost jevů
- ↓ možnost exaktního měření

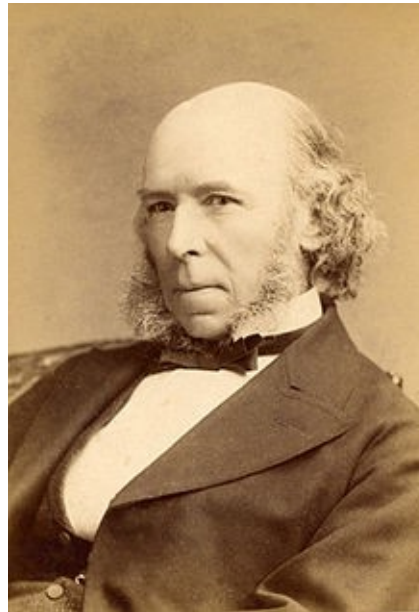
Karl Marx (1818 - 1883)

Karl Marx (1818 - 1883)

- člověk – produktivní bytost, výroba prostředků k životu (*materiální základna*)
- kapitalismus: oddalování člověka a jeho výtvoru (*odcizení*)
- antagonistické třídy (vlastníci a ne-vlastníci výrobních prostředků)
- revoluční změna

Herbert Spencer (1820 - 1903)

Herbert Spencer (1820 - 1903)

- anglický filosof, liberál
- dílo: *Principles of Sociology* (1876-96)
- stoupenec evoluční teorie
- jednota přírodních i společenských zákonů
- vývoj společnosti (růst komplexnosti a diferenciací)
- *vojenská a průmyslová spol.*

Ferdinand Tönnies (1855 - 1936)

Ferdinand Tönnies (1855 - 1936)

- německý sociolog, psychologizující pojetí
- dílo: *Gemeinschaft und Gesellschaft* (1887)
- kritika masové spol. (kalkulace a nedostatek hlubších mezilidských vztahů)

Émile Durkheim (1858 - 1917)

Émile Durkheim (1858 - 1917)

- s-gie jako akademická disciplína
- zákl. téma: *řád* ve společnosti
- *soc. fakt* (individuu vnější, činí nátlak)
- tradiční spol. (*mechanická solidarita a kolektivní vědomí*)
- moder. spol. – produkt dělby práce (*organická solidarita a specializované vědění*)
- ↑ dělba práce & ↑ vazba na spol. ► patologické jevy

Émile Durkheim (1858 - 1917) – náboženství

náboženství

- systém idejí
- zdrojem: sama společnost
- základem je oddělení: **sakrální a profánní**
- propojeno rituály
- připoutání člověka ke společnosti

Georg Simmel (1858 - 1918)

Georg Simmel (1858 - 1918)

- německý filosof a historik
- vliv na americkou sociologii
- nesouhlas s evolucionismem (příroda a společnost nemají stejné zákonitosti)
- společnost
 - síť vztahů mezi jedinci v neustálé interakci
 - konkrétní projev např. jako rodina, klan, odbory, stát, ...

Max Weber (1864 - 1920)

Max Weber (1864 - 1920)

- německý historik, právník, ekonom, sociolog
- téma: proces racionalizace (Západ a jeho instituce, typický příklad: byrokracie)
- panství (charismatické, tradiční, racionálně legální)
- dílo: *Die protestantische Ethik und der „Geist“ des Kapitalismus* (1904-5)
- *ideální typ* („model“)
- nehodnotící a „chápací“ s-gie